

تغییرات اقلیمی و پیامد های آن بر منابع محیط زیستی کشور و تاثیر گذاری آن بر شرایط زندگی

۱- میلاد صفری* ۲- محمد رضی الهیان ۳- حسین معصومی ۴- سخاوت آبهشت

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل

۲- کارمند اداره کل منابع طبیعی استان آذربایجان شرقی

۳- سرپرست جهاد کشاورزی بخش آبش احمد- آذربایجان شرقی

۴- رییس اداره منابع طبیعی شهرستان کلیبر

نویسنده مسؤول: Miladsafari1372@gmail.com

چکیده

محیط زیست را مجموعه‌ای از عوامل طبیعی کره ی زمین، همچون هوا، آب، اتمسفر، صخره، گیاهان و غیره، که انسان را احاطه می‌کنند خلاصه کرد. گیاهان بطور اعم و درختان بطور خاص نسبت به تغییرات اقلیمی و محیطی خود واکنش نشان می‌دهند. درختان میتوانند بمانند آرشویی تغییرات محیطی محل رویش خود را حفظ نمایند. تغییر اقلیم و روند گرم شدن کره زمین در مطالعات مختلفی به اثبات رسیده است و اثرات آن بر روی بوم سازگان های جنگلی به ویژه در دهه اخیر مورد توجه قرار گرفته است. بر هم خوردن تعادل سیستم اقلیمی ناشی از افزایش گازهای گلخانه ای بر اهمیت بررسی اثر تغییر اقلیم بر روی پارامترهای هیدرولوژیکی همچون تبخیر و تعرق می افزاید. یکی از چالش های مهم در جهان کنونی رقابت برای دسترسی برای منابع آب می باشد تغییر اقلیم از پدیده هایی است آینده جهان را با تهدید مواجه نموده است. تغییر اقلیم می تواند تأثیرات شگرفی بر منابع آب و اکولوژی آبهای شیرین داشته باشد. انتظار می رود تغییر اقلیم جهانی ناشی از افزایش غلظت های گازهای گلخانه ای بویژه دی اکسیدکربن، باعث تغییراتی در رژیم بارش، سرعت باد، تابش خورشیدی رسیده به سطح و دمای هوا شود. تغییر اقلیم یکی از مهمترین چالش هایی است که بخش های مختلف زندگی انسان در روی زمین را تحت تاثیر قرار داده است. تغییر در چرخه هیدرولوژیکی یکی از پیامدهای گرم شدن زمین می باشد که اثرات قابل توجهی بر منابع آب و خاک داشته و جریان رواناب، رسوب و فرسایش خاک در سطح حوضه را تغییر می دهد. اتخاذ تدابیر مناسب برای کاهش آسیب پذیری نیازمند ارزیابی اثر تغییر اقلیم و کارایی گزینه های سازگاری می باشد.

کلمات کلیدی: محیط زیست، تغییر اقلیم، گاز های گلخانه ای

مقدمه

گرمایش جهانی و تغییر آب وهوا ناشی از فعالیت های بشر یکی از مشکلات عمده محیط زیستی است که در دو دهه اخیر توجه بسیاری از محافل علمی و سیاسی جهان را به خود جلب کرده است (۱). گرم شدن کره زمین در اثر فعالیت های بشر و وقوع

تغییرات اقلیمی، یکی از مسائلی است که امروزه توجه بسیاری از کارشناسان و دانشمندان علوم مختلف را به خود جلب نموده است. این مساله تا جایی اهمیت پیدا کرده که حتی سیاستمداران دنیا نیز بگونه ای درگیر مسائل مرتبط با گرم شدن کره زمین شده اند. تا جایی که سران هشت کشور صنعتی جهان در نشست سال ۲۰۰۷، تصمیم به کاهش تولید گازهای گلخانه ای خود به نصف میزان موجود گرفته اند (۳). تغییر اقلیم و روند گرم شدن کره زمین در مطالعات مختلفی به اثبات رسیده است و اثرات آن بر روی بوم سازگان های جنگلی به ویژه در دهه اخیر مورد توجه قرار گرفته است. پدیده گرمایش زمین و بتبع آن تغییرات اقلیم اثرات شدیدی روی اکوسیستم های کره زمین داشته و خواهد داشت. بر طبق گزارش مجمع بین الدولی تغییر اقلیم الگوی گرمایش سالهاست آغاز شده و در آینده نیز ادامه خواهد داشت. بسیار با اهمیت است که بدانیم اکوسیستم ها در مقابل این تغییرات چگونه پاسخگو هستند و در آینده افزایش دما و تغییر اقلیم می تواند اثرات زیان باری بر روی منابع آبی داشته باشد. چرا که اثر تغییر اقلیم هم بر روی تقاضای آب (به خاطر افزایش دما) و هم بر روی عرضه آب موازنه در افزایش CO₂ تبخیر تعرق و ریزش می باشد (۴). طبق آخرین گزارش هیئت بین الدول تغییر اقلیم^۱ IPCC در تطبیق و مقابله با تغییرات اقلیمی در بخش منابع آب به همراه کاهش بازتاب آنها می بایستی به عنوان بخشی از یک پاسخ جامع منطق های به آسیب پذیری ناشی از تغییر اقلیم مورد رسیدگی جدی قرار گیرد (۳).

افزایش گازهای گلخانه ای مخصوصا گاز CO₂ در نتیجه مصرف سوختهای فسیلی، در چند دهه اخیر موجب شده که غلظت ای گاز ها از ppm 280 در سال 1750 به ppm 379 در سال 2005 افزایش یابد. گزارش IPCC حاکی از آن است که در صورت ادامه روند کنونی مصرف این سوخت، غلظت این گاز تا قبل از پایان قرن 21 می تواند به بیش از ppm 600 برسد و باعث پدیده تغییر اقلیم شود (۸). افزایش جمعیت دنیا و نیاز به انرژی سبب افزایش شدید مودی همچون دی اکسیدکربن در